

Μάθημα 6ον

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣΤΗΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

(Λουκ. ζ', 11-17).

Διὰ τὸν Κατηχητήν. Ἐπιτυχὴς καὶ ὠλοκληρωμένη χριστιανικὴ ζωὴ ἐμφανίζεται, ὡσάκισ ὁ πιστὸς ζῇ καὶ ἐργάζεται ἔχων σταθεράν τὴν πίστιν, ὅτι ὁ Κύριος εἶναι ἐξουσιαστὴς τῆς ζωῆς· του καὶ νικητῆς τοῦ θανάτου. Τοιαύτῃ πίστις, ἐδραζομένη ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἐμπιστοσύνης εἰς Αὐτόν καὶ ἀρδευομένη ὑπὸ τῆς ἀγάπης τέκνου πρὸς Πολιεύσπλαγχνον Πατέρα, χορηγεῖ εἰς τὸν Χριστιανὸν πολλὰς δυνατότητας ἐργῶν ἀγαθῶν καὶ τὸν μορφοποιεῖ εἰς δραστηρίαν κοινωνικὴν προσωπικότητα.

ΔΙΗΓΗΣΙΣ. Ἐνα γλυκὸ ἀνοιξιὰτικο δειλινὸ τῆς Ἰουδαίας, ὁ Κύριός μας ἐπῆγαινε σὲ μίαν πόλιν, ποὺ ἔλεγτο Ναὶν. Καταπράσινη, χαρωπὴ ὅλη ἡ πλάσις, γεμάτη εὐωδίες ἀπ' τὰ ἀνθισμένα λιβάδια. Ὁ Κύριος ἐβάδιζε ἔχοντας πλάι του τοὺς μαθητάς Του. Πίσω Του ὡμὸς πολὺς κόσμος, γυναῖκες, ἄνδρες καὶ παιδάκια ἀκόμη, ἀμφοτέρως τὴν ζέστη καὶ τὴν κούρασι. Τὸν ἀκολουθοῦσαν προσπαθώντας νὰ μὴ χάσουν οὔτε λέξι ἀπὸ αὐτά, ποὺ ἔλεγε. Καθὼς περνοῦσεν ὁ Χριστὸς ἀπὸ διάφορα χωριουδάκια, ἡ ἀκολουθία Του ὅλο καὶ μεγαλυνέ. Διαρκῶς καινούργιοι ἀκροαταὶ τῶν θεῶν Του λόγων προσετίθεντο στοὺς παλαιούς. Σὰν νὰ ἐνοιωθε, παιδιά, ὁ κόσμος αὐτὸς τὸ πόσο λίγο θὰ ἔμενε ἀκόμη στὴν γῆ, ἀνάμεσά τους, ὁ Σωτὴρ καὶ Θεὸς μας. Σὰν διψασμένα ἐλάφια ἔτρεχαν πίσω Του, γιὰ νὰ ποτίσουν τὴν ψυχὴ τους μὲ τὴν ἀλήθεια, ποὺ Ἐκεῖνος ἐκήρυττε.

Ἐπλησίαζαν πιά στὴν Ναὶν. Μικρὴ πολιτεία, σκαρφαλωμένη σ' ἓνα λόφο γεμάτο ἐλῆς καὶ κυπαρίσσια, ἔφάνταζεν ἀπὸ μακριὰ ὁλόλευκη σὰν κογχύλι, περιτριγυρισμένη καθὼς ἦτο ἀπὸ κάστρο παλιό. Ὅταν ἐπλησίασαν ἀρκετά, ἤκουσαν κλάμματα ἐκεῖ κοντά. Οἱ γυναῖκες ἐσταμάτησαν τὰ παιδιά τους καὶ τὰ ἐπῆραν στὴν ἀγκαλιά τους φοβισμένες. Νὰ ἐφθασαν πιά στὴν μεγάλη πύλιν τῆς πόλεως καὶ ξαφνικὰ ὁ Χριστὸς καὶ ἡ μεγάλη ἀκολουθία Του εὐρέθησαν ἀντιμέτωποι μὲ μίαν ἄλλην μεγάλην συντροφιά ἀνθρώπων, ποὺ ἔ-

βγαине ἐκεῖνη τὴν στιγμή ἀπὸ τὴν πύλιν. Τί μεγάλη διαφορά, ὡμὸς, παιδιά, ἀνάμεσα στὶς δυὸ συντροφίες! Ὁ Κύριος, οἱ μαθηταὶ Του καὶ ὁ διψασμένος ἀπλὸς λαὸς, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε σ' ὅλο Του τὸ ταξίδι, ἦσαν γαλήνιοι, μὲ μάτια ποὺ ἐλαμπαν ἀπὸ χαρὰ, γεμάτοι φῶς καὶ εὐτυχία. Ὁ λαὸς αὐτὸς πανηγύριζε, ποὺ εἶχε μαζί του τὸν Χριστό. Ἡ ἄλλη ὡμὸς συντροφία ἦτο σιωπηλή, θλιμμένη. Τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ἦσαν σκοτεινά, γεμάτα δάκρυα καὶ πόνο. Τὰ χεῖλη τους ἦσαν σφιγμένα, τὰ πρόσωπα χλωμά, αὐλακωμένα ἀπὸ τὴν μεγάλη θλίψιν. Ἡ πρώτη συντροφία ἐφέρνηε στὴν πόλιν τὸν Χριστό, δηλαδὴ τὴν ζωὴν. Ἡ δευτέρη συντροφία ἔβγαине ἀπὸ τὴν πόλιν, μεταφέροντας στὰ χέρια τὸν θάνατον.

Πραγματικά, παιδιά. Κηδεῖα ἔβγαине ἀπὸ τὴν Ναὶν. Πολλὲς γυναῖκες πενθοφόρες ἔκλαιαν δυνατά. Ἀλλὰ περισσότερον ἀπὸ ὅλες μίαν γρηῃ γυναῖκα, δυστυχισμένη ἔκλαιε μ' ἀναφυλλητὰ καὶ τραβοῦσε μὲ ἀπελπίσια τὰ μαλλιά της. Μπροστὰ ἐπῆγαιναν τέσσαρες ἄνθρωποι κρατώντας σ' ἓνα φέρετρο τὸν νεκρό. Ἦτο ὁ μοναχογιὸς ἐκείνης τῆς δυστυχισμένης γυναίκας, ἡ ὁποία ἦτο ἀπὸ χρόνια πολλὰ χήρα. Τὸν εἶχε ἀναθρέψει μὲ ὄνειρα καὶ στοργὴ πολλή. Τὸν εἶχε φῶς καὶ μοναδικὴ χαρὰ τῆς ζωῆς της καὶ ξαφνικὰ ἐκεῖ, πᾶνω στὸ ἀνθοβόλημά του μὲ τόσα νεῖδα λαμπερά, μὲ τόση καλωσύνη, τῆς τὸν ἐπῆρε ὁ θάνατος. Πῶς ν' ἀνῆξε σὲ τέτοιο κτύπημα; Καὶ πῶς νὰ παρηγορηθῇ, ποὺ ἔμενε πιά ἔρημη στὸν κόσμο;

Οἱ δύο ἀκολουθίες ἐσταμάτησαν γιὰ μίαν στιγμή. Ὁ Κύριος ἔριπε τὸ βλέμμα του στὴ μητέρα, εἶδε τὸ γεμάτο ἀπὸ δάκρυα πρόσωπό της καὶ τὴν εὐσπλαγχνίσθη. Ὁ Ἰησοῦς, σὰν παντογνώστης, δὲν εἶχεν ἀνάγκη ἀπὸ πληροφορίες. Ἐγνώριζε γιὰ τὴν συμφορά.

Ἐπροχώρησε μὲ ἀργὸ βηματισμὸ πρὸς τὴν ἄλλην συντροφίαν, τὴν θλιμμένην. Ὅλα τὰ μάτια, γεμάτα ἀπὸ ξαφνικὴ ἐλπίδα ποὺ ἀνθίσε μέσα ἀπὸ τὰ δάκρυά τους, ἐκαρφώθησαν στὸν Κύριο. Ἰσως νὰ ἦτο ἡ πρώτη ἐπίσκεψίς Του στὴν Ναὶν. Ὅμως τὸ ἅγιο ὄνομά Του ἦτο γνωστὸ σ' ὅλους. Ἐστάθῃ ὁ Χριστὸς ἐμπρὸς στὴν μητέρα καὶ τῆς εἶπε σοβαρὰ μὲ τὴν θεῖα φωνὴ Του·

— Μὴ κλαῖς!

Τὴν ἐκοίταξε γεμᾶτος ἀγάπη καὶ συμπόνοια. Κάποιος θὰ εἶχε ψιθυρίσει στ' αὐτὴ τῆς χαροκαμένης γυναικας, ποῖος ἦτο Αὐτός, ποὺ ἐστέκετο ἐμπρὸς τῆς. Ἔσμιξε τὰ χέρια τῆς στὸ στήθος, ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι καὶ ἤρχισε πάλι νὰ κλαίῃ. Ὁμως, παράξενο· αὐτὲς οἱ δυὸ λέξεις, ποὺ τῆς εἶπεν ὁ Κύριος, ἐγένισαν μὲ ξαφνικὸ φῶς ἐλπίδος τὴν σπαραγμένη καρδιά τῆς. Ἴσως νὰ ἤθελσε νὰ σκύμῃ, νὰ γονατίσῃ ἐμπρὸς Του καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ. Ὁ Διδάσκαλος ὁμως προχώρησε πρὸς τὸν νεκρὸ νέο. Ἐκεῖνοι, ποὺ ἐβάσταζαν τὸ φέρετρο, τὸ ἐχαμήλωσαν καὶ τὸ ἐστερέωσαν εἰς τὴν γῆν. Ἐπλησίασαν ὁ Κύριος καὶ ἐσκυψεν ἐπάνω στὸν νεκρὸ.

Ἐκατοντάδες λαοὺ τὸν περιτριγύριζαν καὶ στριμωγμένοι, μὲ κοιμμένη ἀναπνοὴ περίμεναν. Ἀπλωσε ὁ Ἰησοῦς τὸ χεῖρ του καὶ ἄγγιξε τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ.

— Νέε, σὲ προστάσω νὰ σηκωθῇς!, ἤκουσθη ἡ φωνὴ του, φωνὴ ἐξουσιαστοῦ τοῦ θανάτου, ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ.

Κι' ἀμέσως, ὁ νέος σὰν νὰ τὸν εἶχαν ξυπνήσει ἀπὸ ὕπνο βαθὺ ἀνεσηκώθη, ἔκλινσε τὰ χέρια του, ἔστρεψε τὸ κεφάλι του καὶ ἤρχισε ἥρεμα καὶ γλυκὰ νὰ ὁμιλῇ στὴν μητέρα του καὶ στοὺς ἄλλους.

Δὲν ἔχω τὴν δύναμι, παιδιά, νὰ σᾶς περιγράψω τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ πλήθους. Στὴν ἀρχή, βλέποντας τὸν νεκρὸ νὰ κινῆται καὶ σιγά-σιγά ν' ἀνασηκώνεται ἀπὸ τὸ φέρετρό του, ἕνας φόβος τοὺς συνετάραξε. Ἐκαμαν ὅλοι ἕνα βῆμα πίσω ἅλαιοι. Μόνο μερικὲς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά ἐβγαλαν μιὰ κραυγὴ.

Ἐπῆρε ὁ Κύριος ἀπὸ τὸ χεῖρ τὸν νέο καὶ τὸν ὠδήγησε στὴν μητέρα του, ποὺ ἔκλαιε, ἀλλὰ μὲ δάκρυα χαρᾶς τώρα, καὶ τῆς παρέδωσε ζωντανὸ πάλι, ὅλο ζωὴ, τὸ καμάρι καὶ τὸν θησαυρὸ τῆς. Ἐκεῖνη ἀνοίξε τὴν ἀγκαλιά τῆς καὶ ἔκλεισε μέσα τῆς σφικτὰ αὐτόν, ποὺ ἦτο τὸ σπλάγχχον τῆς καὶ ἡ εὐτυχία τῆς στὴ ζωὴ. Ἀπὸ τὰ μάτια τῆς ἔσταζαν χονδρὰ δάκρυα καὶ ἔβρεχαν τὰ μαλλιά τοῦ νέου. Καὶ πίσω ὅμως ἀπὸ αὐτὴν οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι τοῦ πειδιοῦ, οἱ γείτονες καὶ οἱ ἄλλοι Ἰσραηλίται ἦσαν γεμᾶτοι συγκίνηση.

Ὁ Χριστὸς μὲ βλέμμα γεμᾶτο ἀγάπη, ἐκοίταξε γιὰ μιὰ στιγμή τὴν μητέρα καὶ τὸ ἀναστημένο παιδί καὶ ἔκλινσε νὰ φύγῃ. Ἡ μάννα ὅμως τὸ ἐνόησε. Ἀφήνει τὸ γιοῦ τῆς, τρέχει κοντὰ Του, πέφτει στὰ πόδια Του καὶ βουβὴ ἀπὸ τὴν μεγάλῃ χαρὰ καὶ τὴν εὐγνω-

μοσύνη τ' ἀγκαλιάζει καὶ τὰ ἀσπάζεται. Ὁ κόσμος ὅλος κλαίει καὶ φωνὲς ἀκούονται.

— Σήμερα ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος ἐπισκέφθη τὸν λαὸ Του. Κι' ἄλλες πάλι φωνές:

— Μεγάλος προφήτης εὐρίσκεται ἀνάμεσά μας!

Κι' οἱ δυὸ μαζί συντροφίες, χαρούμενες τώρα καὶ οἱ δυὸ, μὲ πρόσωπα γελαστὰ καὶ καρδιά φτερωμένη, ἐνωμένες ἦλθαν στὴν Ναὶν.

Εἶχε πέσει ὁ ἥλιος. Μπροστὰ ἐπήγγαινε ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητὰς Του, ὅπισω ὁ ἀναστημένος νέος καὶ ἡ μητέρα του μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους. Ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα ἦτο ἡ πρὸ χαρούμενη, ἡ πρὸ εὐτυχισμένη τῆς Ναὶν. Γιατὶ τὴν εἶχεν ἐπισκεφθῇ Ἐκεῖνος, ποὺ ἐξουσιάζει τὴν ζωὴ καὶ τὸν θάνατο, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

ΕΜΒΑΘΥΝΣΙΣ. Ἐνα ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ συγκλονιστικὰ θαύματα τοῦ Κυρίου μας ἤκούσατε σήμερα, ἀγαπητὰ μου παιδιά. Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς διηγήσεως εἶδα τὰ μάτια σας νὰ λάμπουν ἀπὸ συγκίνηση. Κι' ἔχετε δίκαιο. Κάθε εὐγενικὴ καρδιά δὲν ἤμπορεῖ παρὰ νὰ συγκινηθῇ βαθειὰ ἀπὸ τὴν ἀνάστασι τοῦ μοναχογιου τῆς χήρας τῆς Ναὶν. Προσέξατε πῶς ἐγινε τὸ μεγάλο θαῦμα; (...) Σωστά, ὁ Κύριος ἐπλησίασε καὶ ἤγγισε μὲ τὸ πανάγιό του χεῖρ τὸ νεκρὸ σῶμα. Καὶ τί εἶπε; (...) Νέε, σὲ διατάσσω νὰ σηκωθῇς... Μᾶς κάνει μεγάλῃ ἐντύπωσι, παιδιά, ὁ τρόπος καὶ ὁ τόνος, μὲ τὸν ὁποῖον ὁμιλήσεν ὁ Χριστὸς. Μήπως ὁμιλήσε παρακαλῶντας; (...) Ὁχι, βέβαια. Ἐπρόσταξε ὡς Κύριος ποὺ ἦτο, ὡς ἕνας ποὺ ἔχει ἐξουσία καὶ προστάσσει. Αὐτὸ θὰ πῇ «Κύριος». Καὶ τίνας Κύριος εἶναι ὁ Χριστὸς μας, παιδιά, κατὰ τὸ σημερινὸ μας μάθημα; (...) Τοῦ θανάτου, βέβαια. Ἀλλὰ καὶ τῆς ζωῆς συγχρόνως, παιδιά. Γιατὶ μὲ τὰ λόγια του διέταξε τὸν θάνατο νὰ φύγῃ καὶ τὴ ζωὴ νὰ ξαναγυρίσῃ. Τί εἶναι λοιπὸν ὁ Χριστὸς μας; (...)

ΔΙΔΑΓΜΑ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου.

Γνωρίζετε τί λέγει σχετικῶς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς στὸ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγέλιον; Λέγει:

ΡΗΤΟΝ. «Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ» (Ἰωάν. ια', 25). Διηλαθὴ, παιδιά; (...) Ὡραία. Ἄς ἐπαναλάβῃ κάποιος τὸ ρητὸν (...) Καὶ τὸ δίδαγμα (...).

ΕΦΑΡΜΟΓΗ. Εἰσθε ἀκόμη μικροί, ἀγαπητά μου παιδιά. Ὅμως θὰ ἔχετε ἰδῇ καὶ ἀνθρώπους, ποὺ ἐρχονται στὴ ζωὴ, μικρά παιδία, δηλαδή πρὶν λίγες μέρες ἐγεννήθησαν. Ἐπίσης θὰ ἔχετε ἰδῇ καὶ γέρους νεκροὺς, πρὶν ἐφυγαν ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον. Πρέπει ὁμως νὰ γνωρίζετε καὶ νὰ εἰσθε ἀπολύτως βέβαιοι γι' αὐτό, πὼς κανεὶς δὲν γεννιέται καὶ κανεὶς δὲν πεθαίνει χωρὶς νὰ τὸ ἐπιτρέψῃ ὁ Θεός. Ἐκεῖνος δίδει τὸ κουράγιο στὴν μητέρα, γιὰ νὰ ἀνθήξῃ στοὺς πόνοὺς καὶ νὰ φέρῃ τὸ παιδί της; στὸν κόσμον. Ἐκεῖνος προστατεύει καὶ προφυλάσσει ὅλους τοὺς ἄνθρώπους στὸν κόσμον αὐτό. Μὲ τὸ πανάγιον πατρικὸ Του χερί ἀπομακρύνει τοὺς κινδύνους, μᾶς φυλάσσει καὶ μᾶς βοηθεῖ. Ἐκεῖνος πάλιν ἐπιτρέπει νὰ ἔλθῃ ὁ θάνατος, ποὺ σημαίνει τὸ τέλος τῆς ἐπιγείου ζωῆς καὶ τὴν ἑναρξιν τῆς ἄλλης, τῆς ἐπουρανίου ζωῆς.

Θὰ ἔχετε τύχει, παιδιά, ἔως τώρα σὲ μιὰ ἢ καὶ περισσότερες κηδεῖες. Θὰ παρατηρήσατε πὼς φέρονται οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἔχασαν ἓνα ἰδικόν τους; Πράγματι· κλαῖουν καὶ κτυποῦνται καὶ κάποτε κάποτε, πρᾶγμα ποὺ εἶναι βαρεὶά ἀμαρτία, ἐκφράζουν ἀγανάκτησι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ κάνουν πικρά παράπονα. Εἶναι σωστὴ ἡ συμπεριφορὰ αὐτὴ γιὰ ἓνα χριστιανὸ ἀληθινὸ; (...) Ὁχι, βέβαια. Γιατί ὁ καλὸς χριστιανός, τί πιστεύει; Τί γνωρίζει καλὰ; (...) Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἐκεῖνος μᾶς ἐχάρισε τὴν ζωὴ καὶ πλοῦσια ἀγαθὰ στὸν κόσμον αὐτόν. Ἐκεῖνος πάλι μᾶς τὰ παίρνει ὅλα. Κάποτε, παιδιά, ἦλθαμε στὸν κόσμον, κάποτε πάλι πρέπει νὰ φύγωμε. Χωρὶς κλάμματα καὶ ἀνστενεαγμούς, σὰν παλληκάρια. Γνωρίζομε, ὅτι, ὅταν φθάσωμε στὴν ὁχθὴ τῆς ἄλλης ζωῆς, θὰ μᾶς περίμενῃ κάποιος ποὺ πολὺ μᾶς ἀγαπᾷ. Ποίος, παιδιά; (...) Ὁ Χριστὸς μᾶς. Ὑπάρχει κανεὶς ἄλλος, ποὺ νὰ μᾶς ἀγαπᾷ περισσότερο; (...) Κανείς.

Ἀπὸ τώρα λοιπὸν ποὺ εἰσθε μικροὶ νὰ συνηθίσετε σὲ τέτοιες γενναῖες, ἀληθινὰ χριστιανικὲς σκέψεις. Κι' ὅχι μόνον αὐτό. Ἄν βλέπετε ἀνθρώπους, ποὺ θλίβονται καὶ κλαῖουν, γιὰ τὸ ἔχασαν

ἓνα ἰδικόν τους, μὲ σεμνότητα, χωρὶς νὰ κάνετε τοὺς πολυέστερους, νὰ πλησιάζετε καὶ νὰ τοὺς παρηγορῆτε. Νὰ τοὺς λέγετε, πὼς ὁ Χριστὸς μᾶς ἐξουσιάζει καὶ μᾶς ἀγαπᾷ, πὼς δὲν πρέπει νὰ φοβούμεθα, ἀλλὰ νὰ φροντίζομε, τί παιδιά; Πὼς νὰ μᾶς εὕρῃ ὁ θάνατος; (...) Προητοιμασμένους, καθαρὸς ψυχικά. Τέτοιες εὐσεβεῖς σκέψεις καὶ αἰσθήματα ἐμπύχωναν τὴς μυριάδες τῶν μαρτύρων, ποὺ ἐτόπισαν τὰ θεμέλια τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὅλοι ἐθεωροῦσαν «τὸ ἀποθανεῖν κέρδος». Τὸ νὰ ἀποθάνουν κέρδος μεγάλο, γιὰτὶ θὰ ἐπήγαιναν κοντὰ στὸν ἀγαπημένο τους Κύριο.

Ἀλλὰ καὶ γιὰ κάτι ἄλλο δὲν πρέπει, παιδιά, νὰ λυπούμεθα γιὰ ἐκείνους, ποὺ φεύγουν ἀπὸ τὴν ζωὴ αὐτὴ. Ἢμπορεῖ νὰ σκεφθῇ κανεὶς σας; (...) Γιατί, παιδιά, ὁ Χριστὸς μᾶς μὲ τὴν ἀνάστασιν Του ἐνίκησε τὸν θάνατό, ἐθανάτωσε τὸν θάνατο καὶ ἐχάρισε σὲ ὅλους μᾶς τὴν αἰωνία ζωὴ. Δὲν ἀποθνήσκομε λοιπόν. Κοιμώμεθα, ὅπως ἐκφράζεται καὶ ἡ Ἐκκλησία μας: ὁ τάδε ἦ ἡ δεινὰ ἐκοιμήθη. Θὰ ἐυπνήσωμε, ὅταν θ' ἀκουσθοῦν οἱ σάλπιγγες τῆς Δευτέρας Παρουσίας.

Συνήθως, παιδιά, φοβοῦνται τὸν θάνατο ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν τὴν ψυχὴ τους βαρεὶά ἀπὸ ἀμαρτίες. Τρέμουν καὶ ἀνησυχοῦν ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια κι' οἱ ἀμαρτίες των πληθαίνουν. Γι' αὐτὸ σεῖς, ποὺ μὲ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ ἀπὸ μικροὶ ἤκουσατε τὴς μεγάλης αὐτῆς ἀλήθειας στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο, νὰ φροντίσετε νὰ εἰσθε πάντοτε ἐν τάξει, νὰ λάμπῃ ἡ ψυχὴ σας ἀπὸ ἀγνότητα, ἀγάπη καὶ δικαιοσύνη καὶ τότε οὔτε τὸν θάνατο θὰ φοβήσθε. Θὰ εἰσθε παλληκάρια τοῦ Χριστοῦ.

Σ' ἓνα κεντρικὸ δρόμο τοῦ Λονδίνου, παιδιά, ὑπάρχει ὁ τάφος ἑνὸς μεγάλου γλύπτου. Ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφο εἶναι γραμμένα τὰ παρακάτω λόγια, ποὺ ἐγραφεὺν ὁ ἴδιος ὁ γλύπτης, ὅταν εὗρίσκετο στὴν ζωὴ:

«Ὅταν ἦμουν καλλιτέχνης, τὸ γεγονός αὐτὸ ἦτο σπουδαῖο ὅσο ζοῦσα. Τὸ γεγονός ὁμως, ὅτι ἀγαποῦσα τὸν Θεὸ καὶ ἦμουν προσεκτικὸς χριστιανὸς στὴ ζωὴ μου, ἔχει πολὺ μεγαλύτερη ἢ μᾶλλον τὴν μοναδικὴ σημασία τώρα, ποὺ εὗρίσκομαι στὸν οὐρανόν».